

הטיול שלי עם ארצי

ארצי וגבע יוצאים לגלבוץ לראות את הפריחה המדהימה של אירוס הגלבוץ ומגלים גם את ההיסטוריה של בית שאן העתיקה

שמורת אירוס הגלבוץ

כתב: אמיר דורון, www.GoKids.net

תה נראה כמו עוד בוקר שבת רגיל לגמרי. סיימתי לרכוב על האופניים בפארק, חזרתי הביתה, חטפתי משהו לאכול ומיד התיישבתי מול מסך הטלוויזיה שבחדרי, בתקווה להפיג במשהו את השבת השגרתית ששוב איימה לחלוף עליי. אבל גם הטלוויזיה אכזבה. תוך כמה דקות כבר מצאתי את עצמי מזפזפ בחוסר עניין בין הערוצים השונים, כשמדי פעם אני נוטש את

לתחנה הראשונה שלנו היום - הגלבוץ! לפי מה ששמעתי, אם אנחנו כבר באזור אנחנו חייבים לבקר כאן. בטח עכשיו, רגע לפני האביב."

דבריו רק בלבלו אותי יותר. עוד לא הבנתי מה הולך לקרות היום, אבל מבט אחד מסביב הספיק לי כדי להבין למה ארצי התעקש לעצור כאן. האזור כולו היה מכוסה בשטיח צבעוני ויפהפה של פרחים וביניהם גושים של פרחים סגולים, גדולים ועוצרי נשימה. "זהו אירוס הגלבוץ", אמר ארצי, כאילו קרא את מחשבותיי והקדים את התשובה לשאלה שעמדה לצאת מפי. "הפרח הכי יפה בישראל!". הסתכלתי סביב, ומספר המטיילים הרב שהיה שם העיד כי ארצי לא היה היחיד שחשב כך.

"חץ מהיופי שלו, מה כל כך מיוחד בפרח הזה? למה באים לכאן כל כך הרבה אנשים?", שאלתי. "פעם הוא לא היה כל כך נדיר, אבל בגלל שהוא, כמו שאתה רואה, כל כך יפה, אנשים נהגו לקטוף אותו ולהביא

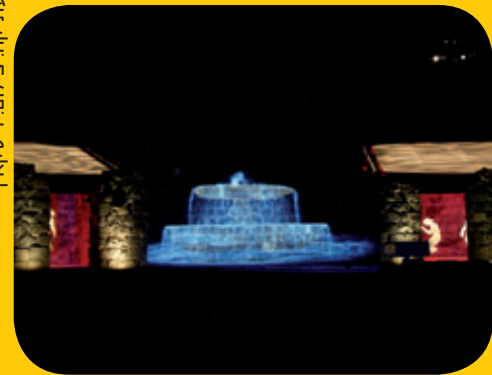
המסך, נוטל את הכדורסל הקטן העשוי מספוג, שנח לו דרך קבע על שולחני, ומטביע אותו בעוצמה אל הסל שהיה דבוק אל הדלת.

ואז זה קרה: הדלת נפתחה בקול תרועה רמה ואל החדר התפרץ לו לא אחר מאשר ארצי.

"גבע, אתה לא תאמין לאן אני הולך לקחת אותך הפעם", הוא קרא וקטע את מחשבות השיעמום שלי. "הרפתקה כזו לא עברת כבר הרבה זמן!", הוא הוסיף בהתלהבות. "שני מקומות מדליקים ביום אחד! ארגנתי כבר את הכל. תארוז סוודר בתיק, כי יש מצב שיהיה קצת קר, ויאלה, אמא שלך כבר מחכה לנו בחוץ. אסביר לך הכל בדרך. נו, זוז כבר!"

ארצי לא נתן לי זמן לשאלות, ובתוך כמה דקות כבר היינו במכונית של אמא. אחרי פחות משעה נסיעה הגענו אל התחנה הראשונה במסע. תוך כדי שאנו צועדים, ארצי סופסוף הסכים להסביר מה פשר ההרפתקה הגדולה שהוא החליט לארגן פתאום עבורנו: "הגענו

במהלך המסע למדנו כי בית שאן העתיקה נהרסה לגמרי ברעידת אדמה ענקית שהתחוללה בעיר בשנת 749 לפנה"ס, ומי שתכנן את המופע לא שכח להמחיש לנו אפילו אותה. האדמה רעדה תחתינו ברעש מחריש אוזניים.

"עכשיו אני מבין איך עיר שלמה יכולה להימחק בגלל רעידת אדמה", לחש ארצי על אוזניו בהתרגשות.

"אנחנו ממש נמצאים בבית שאן של פעם", עניתי לו, "ההיסטוריה, ארצי ידידי, התעוררה במיוחד בשבילנו". אחרי כשעה נגמר המופע, המסלול תם, האורות כבו ואנחנו נכנסנו חזרה למכונת כדי לנסוע חזרה הביתה.

"תודות להברקה שלך, השבת הזאת בהחלט לא הייתה משעממת. הלוואי שבכל שבת נוכל לתת קפיצה כזו לאחור בזמן", הודיתי לארצי, רגע לפני שנרדמתי במושב האחורי של המכונת.

המדור בשיתוף אתר www.gokids.net - הילדים כובשים את העולם! אתר אינטראקטיבי, חווייתי ומעשיר לילדים המטיילים בארץ ובחול. עוד באתר: המלצות, חוויות אישיות מטוילים, משחקים, חידוני טריוויה, פרסים ועוד.

הפלשתים. בסופו הטרגי של הקרב נפל שאול על חרבו. הפלשתים לקחו את גופתו ואת גופות בניו ותלו אותן על חומת העיר בית שאן. איזה סוף עצוב למלך הראשון של ישראל", הוסיף ארצי.

"בררר... לא נעים", אמרתי והמשכתי ללכת.

החושך החל לרדת. המשכנו לטייל עוד קצת, ואז אמר ארצי "הבטחתי לך הרפתקה גדולה - ואני אקיים. הגיע הזמן לזוז לכיוון התחנה השנייה שבה נבקר היום".

נכנסנו למכונת של אמא. ארצי הוציא מהתיק דף נייר שבכותרתו התנוססה הכתובת "הזמנה ללילות שאן". הצצתי בהזמנה ותוך זמן קצר הבנתי שמחכה לי בהמשך הטיוול משהו יוצא דופן: "הפרויקט האורקולי

הרביעי בגודלו בעולם והיחיד מסוגו, המוקרן תחת כיפת השמיים", נכתב שם. כעבור כמה דקות הגענו למקום, יצאנו מהמכונת, רכשנו כרטיסים בקופה והתחלנו לצעוד בתוך העיר העתיקה בבית שאן. היה זה לילה קר

במיוחד, אבל למי היה אכפת? עשרות מקרנים שפוזרו במקום הפיקו קולות, צלילים ומראות שהכניסו אותנו מהר מאוד לאווירה של בית שאן העתיקה.

צעדנו ברחובות האבן המסותתת, בין בתי המרחץ, המקדשים והפסיפסים, כשמסביבנו הוקרנו מחזות אורקוליים מרהיבים שתיארו את האירועים ההיסטוריים שהתרחשו כאן לפני מאות ואלפי שנים.

"תראה את התיאטרון המדהים הזה", לחשתי לארצי, בעודנו צועדים בעיר העתיקה, מרגישים כאילו חזרנו

לאחור באיזו מנהרת זמן משוכללת. לפנינו נגלה מבנה מרשים עתיק יומין, שבו הועלו כפי הנראה הצגות שונות. אולי, חשבתי לעצמי, כדי שתושבי בית שאן העתיקה לא יסבלו משיעמום דומה לזה שממנו סבלתי מוקדם יותר באותו הבוקר.

אותו לחממות ולגינות שלהם בבית, והוא כמעט נעלם", הסביר ארצי. "אבל למזלנו הוא הוכרז מועד כפרח מוגן וכיום אסור בשום פנים ואופן לקטוף אותו. מה שכן, אפשר בהחלט ליהנות ממנו בסביבה הטבעית שלו - כאן בגלבוע, ליד בית שאן. הוא פורח במשך שלושה חודשים בשנה בלבד - עם בוא האביב כמובן".

כאן התערבה אמא בשיחה: "אני יכולה לספר לכם עוד משהו מעניין על הפרח הזה. אל אירוס הגלבוע מגיעים זכרי הדבורים לא כדי להשיג מזון, כלומר צוף, אלא מסיבה אחרת לגמרי".

"אז למה הם באים אליו? איך בכל זאת הפרח מתרבה?", שאל ארצי והפגין הבנה מרשימה באופן צמיחתם של הפרחים.

"בניגוד למה שקורה בפרחים אחרים, שאליהם מגיעים הדבורים הזכרים כדי לאכול צוף וכתוצאה מכך מפזרים את אבקת הפרח לפרח אחר ומביאים לרבייתם - לאירוס הגלבוע הם באים פשוט כדי שיהיה להם נעים", אמרה אמא.

"שיהיה להם נעים? למה את מתכוונת?", שאלנו ביחד.

"לאירוס הגלבוע יש צבע כהה שגורם לכך שהטמפרטורה בתוך הפרח גבוהה מזו שבחוץ. הדבורים הזכרים נכנסים לתוך הפרח כדי להתחמם קצת ובזמן הזה האבקה נדבקת אליהם ומשם מופצת לפרחים אחרים".

המשכנו לצעוד בנוף המרהיב והצבעוני שהיה סביבנו, עד שמקץ כמה דקות עצר ארצי ופנה אלי. אתה יודע שאנחנו נמצאים במקום היסטורי, גבע?"

"מה זאת אומרת?" "תקרא מה כתוב בשלט הזה ותבין". ארצי נעצר מול שלט שהוצב על ההר והסביר על ההיסטוריה של הגלבוע. "אם תפתח ספר תנ"ך ותחפש מה קרה כאן, תגלה שבמקום שאנחנו עומדים עכשיו התרחש קרב עקוב מדם בין המלך שאול לבין

במהלך המסע למדנו כי בית שאן העתיקה נהרסה לגמרי ברעידת אדמה ענקית שהתחוללה בעיר בשנת 749 לפנה"ס, ומי שתכנן את המופע לא שכח להמחיש לנו אפילו אותה. האדמה רעדה תחתינו ברעש מחריש אוזניים.

"עכשיו אני מבין איך עיר שלמה יכולה להימחק בגלל רעידת אדמה", לחש ארצי על אוזניו בהתרגשות.

"אנחנו ממש נמצאים בבית שאן של פעם", עניתי לו, "ההיסטוריה, ארצי ידידי, התעוררה במיוחד בשבילנו". אחרי כשעה נגמר המופע, המסלול תם, האורות כבו ואנחנו נכנסנו חזרה למכונת כדי לנסוע חזרה הביתה.

"תודות להברקה שלך, השבת הזאת בהחלט לא הייתה משעממת. הלוואי שבכל שבת נוכל לתת קפיצה כזו לאחור בזמן", הודיתי לארצי, רגע לפני שנרדמתי במושב האחורי של המכונת.

המדור בשיתוף אתר www.gokids.net - הילדים כובשים את העולם! אתר אינטראקטיבי, חווייתי ומעשיר לילדים המטיילים בארץ ובחול. עוד באתר: המלצות, חוויות אישיות מטוילים, משחקים, חידוני טריוויה, פרסים ועוד.

הפלשתים. בסופו הטרגי של הקרב נפל שאול על חרבו. הפלשתים לקחו את גופתו ואת גופות בניו ותלו אותן על חומת העיר בית שאן. איזה סוף עצוב למלך הראשון של ישראל", הוסיף ארצי.

"בררר... לא נעים", אמרתי והמשכתי ללכת.

החושך החל לרדת. המשכנו לטייל עוד קצת, ואז אמר ארצי "הבטחתי לך הרפתקה גדולה - ואני אקיים. הגיע הזמן לזוז לכיוון התחנה השנייה שבה נבקר היום".

נכנסנו למכונת של אמא. ארצי הוציא מהתיק דף נייר שבכותרתו התנוססה הכתובת "הזמנה ללילות שאן". הצצתי בהזמנה ותוך זמן קצר הבנתי שמחכה לי בהמשך הטיוול משהו יוצא דופן: "הפרויקט האורקולי הרביעי בגודלו בעולם והיחיד מסוגו, המוקרן תחת כיפת השמיים", נכתב שם. כעבור כמה דקות הגענו למקום, יצאנו מהמכונת, רכשנו כרטיסים בקופה והתחלנו לצעוד בתוך העיר העתיקה בבית שאן. היה זה לילה קר

במיוחד, אבל למי היה אכפת? עשרות מקרנים שפוזרו במקום הפיקו קולות, צלילים ומראות שהכניסו אותנו מהר מאוד לאווירה של בית שאן העתיקה. צעדנו ברחובות האבן המסותתת, בין בתי המרחץ, המקדשים והפסיפסים, כשמסביבנו הוקרנו מחזות אורקוליים מרהיבים שתיארו את האירועים ההיסטוריים שהתרחשו כאן לפני מאות ואלפי שנים.

"תראה את התיאטרון המדהים הזה", לחשתי לארצי, בעודנו צועדים בעיר העתיקה, מרגישים כאילו חזרנו לאחור באיזו מנהרת זמן משוכללת. לפנינו נגלה מבנה מרשים עתיק יומין, שבו הועלו כפי הנראה הצגות שונות. אולי, חשבתי לעצמי, כדי שתושבי בית שאן העתיקה לא יסבלו משיעמום דומה לזה שממנו סבלתי מוקדם יותר באותו הבוקר.

אותו לחממות ולגינות שלהם בבית, והוא כמעט נעלם", הסביר ארצי. "אבל למזלנו הוא הוכרז מועד כפרח מוגן וכיום אסור בשום פנים ואופן לקטוף אותו. מה שכן, אפשר בהחלט ליהנות ממנו בסביבה הטבעית שלו - כאן בגלבוע, ליד בית שאן. הוא פורח במשך שלושה חודשים בשנה בלבד - עם בוא האביב כמובן".

כאן התערבה אמא בשיחה: "אני יכולה לספר לכם עוד משהו מעניין על הפרח הזה. אל אירוס הגלבוע מגיעים זכרי הדבורים לא כדי להשיג מזון, כלומר צוף, אלא מסיבה אחרת לגמרי".

"אז למה הם באים אליו? איך בכל זאת הפרח מתרבה?", שאל ארצי והפגין הבנה מרשימה באופן צמיחתם של הפרחים.

"בניגוד למה שקורה בפרחים אחרים, שאליהם מגיעים הדבורים הזכרים כדי לאכול צוף וכתוצאה מכך מפזרים את אבקת הפרח לפרח אחר ומביאים לרבייתם - לאירוס הגלבוע הם באים פשוט כדי שיהיה להם נעים", אמרה אמא.

"שיהיה להם נעים? למה את מתכוונת?", שאלנו ביחד.

"לאירוס הגלבוע יש צבע כהה שגורם לכך שהטמפרטורה בתוך הפרח גבוהה מזו שבחוץ. הדבורים הזכרים נכנסים לתוך הפרח כדי להתחמם קצת ובזמן הזה האבקה נדבקת אליהם ומשם מופצת לפרחים אחרים".

המשכנו לצעוד בנוף המרהיב והצבעוני שהיה סביבנו, עד שמקץ כמה דקות עצר ארצי ופנה אלי. אתה יודע שאנחנו נמצאים במקום היסטורי, גבע?"

"מה זאת אומרת?" "תקרא מה כתוב בשלט הזה ותבין". ארצי נעצר מול שלט שהוצב על ההר והסביר על ההיסטוריה של הגלבוע. "אם תפתח ספר תנ"ך ותחפש מה קרה כאן, תגלה שבמקום שאנחנו עומדים עכשיו התרחש קרב עקוב מדם בין המלך שאול לבין